

Asia: VN/21436/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta (saattohoito ja eräät muut muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen näkemyksen mukaan hallituksen ehdotus on erittäin tärkeä ja kannatettava. Palliatiivisen hoidon määritelmien ja hyvinvointialueiden järjestämisvastuun kirjaaminen lakiin selkiyttää palliatiivisen hoidon asemaa ja järjestämistä terveydenhuollossa. Esitys ei tuo hyvinvointialueille uusia lakisääteisiä tehtäviä, mutta varmistaa sitä, että hoito järjestetään tarkoituksenmukaisemmin, selkeämmin ja yhdenvertaisemmin koko maassa.

Potilaalla olisi tarvearvion perusteella oikeus palliatiiviseen hoitoon sekä perustasolla että erityistasolla. Perustelutekstiin ehdotetaan mainittavan selkeämmin, että palliatiivista hoitoa annetaan potilaan tarpeen mukaan palliatiivisen hoidon erityis- että perustasolla. Erityistasoa ja perustasoa on sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa.

Varsinaiseen lakitekstiin ehdotamme muutosta palliatiivisen hoidon määritelmään ”toimintakyvyn ylläpito” kohtaan ”elämän laadun tukeminen” perustuen THL:n määritelmään

Kommentit hoitopaikan valintaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ei kannata lakimuutosta, joka mahdollistaisi hoitopaikan vaihdon kolmen kuukauden välein. Vaikka tiheämpi vaihto lisäisi potilaan vapautta valita hoitopaikkansa, se heikentäisi hoidon jatkuvuutta, voisi vaikeuttaa palveluiden järjestämistä hyvinvointialueilla sekä voisi vaarantaa palveluiden yhdenvertaisuuden. Lisäksi muutos kasvattaisi hallinnollista työmäärää, resursseja ja potilaan maksettavia terveyskeskusmaksuja. Hoidon jatkuvuudella on tutkitusti positiivisia vaikutuksia hoitotuloksiin ja erityisesti pitkäaikaissairauksien hoidossa pitkät hoitosuhteet lisäävät hoidon laatua ja turvallisuutta. Esitetty lakimuutos on ristiriidassa omalääkäriohjelman tavoitteiden kanssa ja voisi osaltaan lisätä sekä tiedonkulun ongelmia että väärinkäytösten riskiä.

Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa hoitosuunnitelman mukaiset palvelut toisella alueella ilman hoitopaikan vaihtoa (esim. kesäaikana), ja kiireellinen ja päivystyksellinen hoito voidaan aina saada

asuinpaikasta riippumatta. Sähköisen ilmoituksen kehittäminen vaatii kansallista yhteistyötä yhtenäisen toimintamallin luomiseksi. Johtopäätöksenä ehdotusta ei kannateta, sillä nykyiset käytännöt riittävät turvaamaan hoidon laadun ja saatavuuden.

Kommentit erikoissairaanhoidon hoitotakuun seurantaan koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen näkemyksen mukaan tietojen julkaisu kuukauden välein on mahdollista eikä teetä lisätyötä. Jo nyt hoitoon pääsyn tiedot kerätään kuukausittain ja käsitellään kuukausittain.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

-

Mahdolliset muut kommentit

-

Perä Kirsi
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue - Johtajaylilääkäri